

Poutník

Časopis OBCE UNITÁŘŮ v Brně č. 6/2001-38-VIII.roč.
(Vychází v měsíci červnu 2001)

POUTNÍK
Casopis brněnských unitářů
OBSAH čísla 6/2001 - ČERVEN

Jarmila Plotěná: Úvodník	str. 1
Blahopřání k narozeninám (a vzpomínka na zemřelé v VI.)	2
B.Houser: Tryzna za oběti holokaustu	3
Dr.Bohumil Houser: Jsou šílené krávy (BSE) nebo lidé?	4
M.Mikota: Historická vzpomínání	7
ARANADA UPANIŠADA (zasláno).	10
M.Mikota: Dr.Fr.Žilka (1.6.1871)	11
Jsme na prahu nové doby.	12
J.Plotěná: Rabindranath Thákur-cesta člověka	13
MEDITACE (Jarmila Plotěná)	19
M.Mikota: „Unitářský“ památník v Karolinu	21
ČÍM JE NÁM DNEŠNÍ UNITÁŘSTVÍ?	23
Dr.Bohumil Houser: SKALKA	25
M.M.: Unitářský monismus nebo monoteismus? Náboženství budoucnosti	27
Z dopisu bratra M.Nejezchleba	29
Zákony myšlení (zasláno) a	
Karel Hašpl: Člověk je více než hmota	30
R.Weichrt: Čím je nám Ježíš v dnešní době?	31
Rezervováno pro program POU (ev.náhrada)	33

Červnové číslo POUTNÍKA připravila redakční rada:
 Rev.Jarmila Plotěná, Dr.Bohumil Houser, Josef Hepp,
 Miroslav Štěrba
 Časopis je určen pro členy a přátele NSČU.
 Korekturu provedli: L.Zelinka a J.Hepp.
 Jednotlivá čísla Poutníka, i starší čísla,
 jsou k dostání na všech shromážděních.

A opět přicházíme s květinkou,
 jako každým rokem. Nebyli by to unitáři, kdyby v době, kdy
 příroda je krásná, mladá a čerstvě zelená, teprve se chystající na
 zralost vrcholného léta, nepřipomenuli na své

KVĚTINOVÉ SLAVNOSTI

princip přátelství i tolerance a vzájemné úcty přes různost
 názorů.

Letošní květinová se koná v pátek 1 června v 17 hodin na
 Radnické 4 jako naše obvyklá páteční shromáždění a její téma
 – prolínání kultur a náboženských směrů

VÝCHOD A ZÁPAD SI RUCI PODÁVAJÍ podtrhne paní
 profesorka MARIE KUBÁTOVÁ hrou na kytaru a zpěvem
 písní různých národů a naši hosté z pražské a plzeňské obce
 unitářů svými příspěvky.

Květinovou slavností však naše programy nekončí,
 pokračují pátečními promluvami na Radnické a středečními
 semináři na Staňkové 18a.

Upozorňujeme pouze na výjimku, kdy v pátek 29. 6. 2001
 přednáška bratra doktora Housera o Mistru Eckhardtovi se koná
 též v naší místnosti na Staňkové 18a.

Slunce v duši do léta

přeje
 Jarmila Plotěná

BLAHOPŘEJE

naším členům a přátelům, kteří se narodili v měsíci červnu. Vzhledem k tomu, že červnové číslo vychází později, blahopřáli jsme narozeným v tomto měsíci již v květnovém čísle Poutníka.

7.6. Šebestová Ludmila

10.6. Dr. Eva Silvová

13.6. Miloš Horlý

17.6. Rev. Jarmila Plotěná
Eliška Plotěná

23.6. Bořivoj Sedlák

V měsíci červnu také vzpomínáme těch, kteří nás v tomto měsíci opustili:

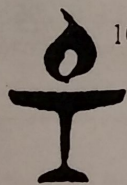
8.6.1981 Konrád Sluz, funkcionář ČU v Brně (85)

10.6.1993 Václav Ulenfeld, dlouholetý funkcionář obce
ČU v Olomouci (83)

11.6.1991 JUDr. Rudolf Schmiedek, dlouholetý člen
OUB

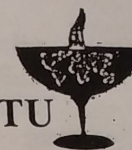
14.6.1993 Dr. Dušan Kafka, ústřední duchovní NSČU

Během léta 2001 vyjde zvláštní prázdninové číslo Poutníka, ve kterém uvedeme i vzpomínku na narozené a zemřelé v měsících červenci a srpnu.

TRYZNA ZA OBĚTI HOLOKAUSTU

Bohumil Houser

Opět jsme se s bratrem rev. Milošem Mikotou a sestrou rev. Jarmilou Plotěnou setkali s našimi tradičními přáteli dne 29. 4. 2001 v brněnské synagoze při tryzně za povražděné Izraelity z doby nacistické okupace 1939 – 1945. Velmi slavnostně působila velká účast brněnských občanů, zejména rektorů a profesorů brněnských vysokých škol, krajského brněnského hejtmana a příslušníků čsl. odboje a politických vězňů z doby okupace. Já jsem se zúčastnil za čtyři organizace: české unitáře, politické vězně, domácí odboj a válečné veterány.

Velmi přátelsky a harmonicky působily zpěvy vzorně přednesené sborem „Kantila“ tj. státní hymna ČR, žalm „Šivisi“, sbor Židů z opery Nabucco a izraelské hymny Hatikva.

Dojemný byl obřad zažehnutí svíci provedený panem předsedou ŽOB, P. Weberem. Mnohým účastníkům kanuly slzy při vzpomínce na hromadné vraždění židovských dětí, žen, stařenek, mužů a starců, ale také při vzpomínce na všechny oběti druhé světové války.

Tradičně nábožně zapůsobila modlitba „Haškivejnu“, kterou přednesli bratři Neufeldové. Stejně tak závěrečná modlitba „Olejnu kadiš“. Rovněž žalm „El mole rachamim“ zpívaný panem kantorem Neufeldem byl nabit vysokou spiritualitou Starého Zákona. Kázání pana rabína K. E. Sidona bylo vyznačeno hlubokými myšlenkami tohoto známého duchovního představitele Židovských obcí v ČR.

S panem P. Weberem a s panem rabínem K. E. Sidonem jsem v duchu vzpomínal na padlé a popravené kamarády z odbojové organizace „Hnutí slovanské domoviny“, zejména na jejího popraveného vůdce Vlastimila Kroupu. Na mrazivé cely a výkřiky odsouzců před popravami ve státním vězení

v Breslau, ale také na nám „brňákům“ drahého profesora dr. Richarda Federa, jehož promluvy a články v „Židovské ročence“ patří k perlám židovského náboženství i humanismu. Při ukončení se s námi všemi vřele rozloučili pánové K. E. Sidon, P. Weber a A. Neufeld.

JSOU ŠÍLENÉ KRÁVY (BSE) NEBO LIDÉ.

Dr. Bohumil Houser

Podle tiskových zpráv zkonzumuje jeden západoevropan za svůj život 600 kuřat, 22 prasat, 20 ovcí a 7 kusů hovězího. Maso znamená vysoký životní standart. Pouze v západní Evropě skončí násilnou smrtí ročně 200 milionů zvířat, z toho 50 milionů aniž by bylo před porážkou nějak znečistlivěno.

V případě „šilných krav“ (BSE) dosáhl člověk vrcholu surovosti při svém tanci kolem zlatého telete. Krmí ovce i krávy masokostní moučkou, vyrobenou z odpadu zabitých zvířat. Tento kanibalismus řízený ziskuchtivým člověkem dosáhl karmické zralosti nemoci šilných krav. Tato nemoc může být přenosná i na člověka. Nebezpečí nemoci spočívá v dlouhé inkubační době, takže se dosud podařilo odhalit pouze špičku ledovce. Již v prosinci 1996 jsem přednesl na světové konferenci alternativní medicíny v Colombo požadavek, aby se „šilné krávy“ namísto zabíjení a spalování léčily. Svoji metodu jsem již předtím navrhnul ministerstvu zemědělství Velké Británie, ale nabídka byla odmítnuta s tím, že vláda již rozhodla šilné krávy likvidovat (dopis ze dne 26. 6. 1996). Němečtí a angličtí buddhisté podpořili moji akci dopisem ze

dne 9. července 1996, ale nechtěli financovat nákladnou propagační kampaň.

Poznal jsem, že proti rozhodnutí EU se těžko bojuje. Dokonce i v Indii, kde krávy jsou považovány za posvátné! Byl bych rád, kdyby naše obce unitářů ve Velké Británii zahájily akce pro záchranu zhruba 2 milionů krav léčením a očkováním.

V současné době jsou za původce choroby BSE považovány priony. Ty se od virů odlišují tím, že v nich nebyla prokázána žádná nukleová kyselina, a že nevyvolávají imunitu. Hlavní vlastností prionů je, že jsou vysoce odolné k běžně používaným postupům desinfekce a sterilizace.

Teplotě 121 °C odolávají jednu hodinu, teplotě 240 °C 1 minutu.

Místo co by člověk podporoval chov zvířat ve smyslu vlastního druhu, vidí v kravách, kuřatech a husích pouze rychlou a ekonomickou výrobu masa. Že při tom zvířata kvalitativně degenerují a tím trpí, je těmto sobcům lhostejné. Maso z takto doslova křížovaných zvířat má v sobě energii prokletí. Na poplach se bije až je z toho epidemie nepředstavitelných rozměrů.

Krávy a prasata jsou nacpána do nemožně malých prostor, aby rychle přibývaly na váze! Svině, od přírody dobře pečující matky, a společenské bytosti, musí spát na holém betonu a nemají možnost upravit ani pelech pro své potomstvo. Nemohou se ani otočit nebo změnit podle potřeby polohu. Pochopitelně nevidí slunce za celou dobu svého žalářování. Snad jen při poslední cestě na jatka!

Kuřata nemohou v klecích roztáhnout křídla! Při manipulaci s nimi dochází ke scénám jako z koncentračního tábora. Na zraněná a polomrtvá kuřata se nebere žádný ohled

U husí se používá ke krmení strojních pump. Do každé husy je takto natlačeno 1,2 kg kukuričné kaše. Proč? Aby játra, která za normálních okolností váží asi 100 g, chorobně narostla na celá dvě kila. Že při takovém krmení husy musí mnoho

vytrpět je nabilehčí. Mnohdy dojde k protržení žaludku. To ovšem nezajímá ani gurmány ani zemědělce, kteří používají této technologie.

Játra jsou prostě oblíbenou pochoutkou a o tom jak jsou „vyráběna“ se žádná reklama nezmiňuje. Člověk naší doby ani nechce být informován o životě a konci zvířat. A také nechce aby mu byla připomínána jeho agresivita.

Jinou neblahou kapitolou jsou pokusná zvířata pro vědecké laboratoře, a těch se v západní Evropě spotřebuje na jeden lidský život devět (5 myši, 2 krysy, 1 kuře, třetina morčete, třetina psa nebo kočky). Biotechnologie a genové technologie spotřebují také mnoho pokusných zvířat! Pouze v SRN to bylo v r. 1999 1,59 milionů zvířat!!!

Vzpomínám ve svém osmdesátém roce života, jak jsem v deseti jezdil s rodiči k prarodičům na Vysočinu. Byli to zbožní rolníci, kteří se chovali ke kravám, telatům a koním jako ke členům vlastní rodiny. Když měla kráva telátko, nebo klisna hříbě, tak to byl stejný svátek jako při narození děcka! Kuřata, slepice, kachny, krůty se volně pohybovaly po dvoře či louce a mohly si uzobnout čerstvou zelenou potravu plnou vitamínů. Pohyb na vzduch a sluníčku přispíval k jejich zdraví. To se projeví na kvalitě masa i vajec. I prasata se občas pustila na dvůr a myla proudem vody z hadice. Máslo se stloukalo v domě a ten voněl zdravím a láskou lidí, kteří zde žili. Tehdy, v roce 1938, však bylo na planetě jen dvě miliardy lidí.

Dnes je 6 miliard obyvatel a z toho celá polovina hladoví. Miliony doslova umírají hladem! Druhá polovina je však zčásti sycena nezdravou potravou pocházející od lidí s nezdravou karmou. Prostě počátek Kaliyugy!

Historická vzpomínání

Zejména pro unitáře

- 1.6.1871 se narodil prof. Dr. František Žilka, pokrokový teolog, jehož překlad Nového zákona užívají rádi unitářští duchovní a kazatelé nejen pro jeho krásnou češtinu, ale i pro jeho kritické poznámky o verších, které nebyly v původním textu.
- 1.6.1950 přednášel bratr Dr. Karel Hašpl v Jičíně na téma: „ODKAZ bratra Dr. Norberta F. Čapka“.
- 2.6.1946 bratr Václav Žížka po návratu z Anglie, kde spolupracoval s Dr. E. Benešem v exilové vládě, přednášel v Praze na téma: „CO NÁS ČEKÁ V ATOMOVÉM VĚKU?“.
- 2.6.1946 se konala v Brně druhá Květinová slavnost po válce, a to v sále v Lužánkách. Přítomno 325 osob, promluvu měl br. Míkota na téma „Květiny - symbol uvědomělého lidství“. Organizací měla na starosti unitářská mládež, která uspořádala též den večer v témže sále taneční zábavu.
- 2.6.1848 zahájen Slovanský sjezd požadující Spolkový stát.
- 3.6.1870 se narodil br. Dr. N. F. Čapek, zakladatel NSČU, v r. 1928 měl N. F. Čapek promluvu na téma „OMYLY LÁSKY“.
- 3.6.1951 sestra Rev. B. Hašplová v Brně: „LÉČENÍ NÁLADOU“.
- 4.6.1950 Dr. K. Hašpl: (v Praze): „Po stopách NFČ“.
Rev. M. Míkota: (v Brně) „Modloslužba či bohoslužba?“ (obojí k 80. výročí narození NFČ)
- 5.6.-9.6.1928 druhý zájezd manželů Čapkových na Moravu, utvořeny prozatímní výbory v Brně, Ostravě a v Olomouci.
- 5.6.1949: Dr. K. Hašpl v Praze: „V duchu NFČ“.
Rev. M. Míkota v Brně: „Pouto nejsilnější“ (dle NFČ).
- 5.6.1981 zemřel Konrád Sluz, starokat. farář, spolupracovník brněnských unitářů.
- 6.6.1953 Stavební družstvo „Svépomoc“, které pomáhalo vystavět pražskou Unitarii bylo rozpuštěno.
- 7.6.1882 se narodil spisovatel a novinář Rudolf Těsnohlídek, autor Lišky Bystroušky a Stromu republiky.

- 7.6.1938 Dr.N.F.Čapek: „V zápase o zdraví a životní sílu“.
- 7.6.1951 Rev.B.Hašplová: „Hranice svobody“.
- 8.6.1943 M.Mikota v Praze: „NAŠE CESTA“.
- 8.6.1947: KVĚTINOVÁ SLAVNOST v Brně, Dr.Hašpl a B.Hašplová: „SNÁŠENLIVOSTÍ K BRATRSTVÍ“
- 8.6.1950 v Jičíně br.Mgr.Jan Mār: NÁLADA A JEJÍ VĚDOMÉ TVOŘENÍ“.
- 9.6.1946 Praha: čtena promluva br.Dr.N.F.Čapka: „DOTEK DUŠÍ“
- 10.6.1923 v Sladkovského sále v Praze Dr.NFČ: „DOJMY Z CEST“.
- 1928: NFČ v Unitarii: „SOUDOBA KULTURA A DUŠE“.
- 10.6.1945 první KVĚTINOVÁ slavnost v Brně: Dr.Hašpl: KVĚTINOVÁ SLAVNOST - SYMBOL NOVÉHO LIDSTVÍ“ (přítomno 359 účastníků, z toho 50 v národním kroji. Sbirka vynesla 3.000 korun.)
- 10.6.1951 Brno Rev.M.Mikota: „Náboženské symboly“.
- 11.6.1950 Brno -“ - : „DOBRO A ZLO“
- 11.6.1944 Dr.Hašpl Květinová slavnost v Besedním domě (přít.250) (protiletdecký poplach, všichni museli do krytu)
- 12.6.1927 zemřel Dr.Karel Farský, 1.patriarcha církve československé, přítel br.Dr.Čapka, s ním připravoval kongres IARF v Praze.
- 12.6.1943 unitářské shrom.u Doležalů, br.Rubeš: „O NADŠENÍ“
- 12.6.1949 br.Dr.Karel Hašpl opět v Brně na KVĚTINOVÉ ...
- 13.6.1926 v Praze na shromáždění SSB víc jak 1000 účastníků vyslechlo Dr.N.F.Čapka: „ZPOLITIZOVANÉ NÁBOŽENSTVÍ“.
- 13.6.1943 V.Rubeš v Brně: „SOULADEM K SÍLE“ (účast 90)
- 14.6.1925 vPraze třetí KVĚTINOVÁ SLAVNOST (2000 přít.)
- 15.6.1934 Dr. Čapek zahajuje v SSB kurz „Moderní vůdcovství“
- 16.6.1940 zemřela Vítězslava Kaprálová, hud.skladatelka, její maminka se stala unitářkou v Brně..
- 17.6.1928 Dr.NFČ v Praze: „Zpovrchnění husových oslav“
- 17.6.1942 smrt parašutistů (atentátníků na gen.Heydricha) v pravoslavném kostele (br.Rubeš a br.Mikota slyšeli výstřely)
- 17.6.1947 Dr.Karel Sekot v Brně: „CESTY K DUŠEV.KLIDU“
- 18.6.1950 Brno: M.Mikota: „SYMBOLY A SKUTEČNOST“.

- 18.6.1994 Praha: Unitářský sněm zvolil nový ÚSS a DR a odvolal z funkce superintendenta Strejčka v souhlase s rozhodnutím IARF z r.1993.
- 19.6.1827 Květinová slavnost v Obecním domě v Praze
- 19.6.1928 NFČ v Radiopaláci „REVOLUCE HUSOVÝCH OSLAV“.
- 19.6.1949 KVĚTINOVÁ SLAVNOST v Rudolfinu v Praze.
- 20.6.1723 nar. Theophilus Lindsey, iniciátor anglického unitářství.
- 21.6.1806 nar. Magnus Eiriksson na Islandu, původně luterský teolog, napsal 10 knih, „Víra, fanatismus a nevěra“ a d., jimiž dal základ skandinávskému unitářství. Zemřel 3.6.1881.
- 22.6.1924 po druhé KVĚTINOVÁ v Obecním domě v Praze.
- 22.6.1947 Dr.K.Hašpl v Praze: „TAŽENÍ PROTI ROZUMU“.
- 1950 Jan Čech v Jičíně: „LIDSKOST PŘEDEVŠÍM“.
- 1950 Vláimír Mikula v Brně: „KONČÍ ŽIVOT SMRTÍ?“
- 1952 Praž.obce i mimopražské (z Besednice, Plzně, Jičina, Brna) na KVĚTINOVÉ v Rudolfinu, Dr.Hašpl: „Od srdce k srdci“.
- 24.6.1923 první KVĚTINOVÁ SLAVNOST v Praze.
- 26.6.1945 zástupci 50 států založili OSN.
- 1950 br.M.Mikota v Praze: „Bůh jediný a trojjediný“.
- 27.6.1880 nar.Helen Keller (hluchá a slepá): „Mé náboženství“ a j.
- 27.6.1950 v Praze: Dr.D.Kafka: „Mezi Indiány kmene Hopi“.
- 28.6.1914 atentát v Sarajevu.
- 1919 podepsán mír ve Versailles.
- 29.6.1946 Mirko Novák: „Sluneční farma Křížanov u Liberce“(MČU).
- 1950 Brno: M.Mikota: „ZA PRAVDOU A ZA HUSEM“
- 30.6.1930 Výnosem MŠNO vzal ministr šno na vědomí obsah a znění první ústavy NSČU. (Místní představenstvo v Brně ustaveno až v roce 1938 - viz článek v CC XVI, s.13-14.)
- Tamtéž čteme v článku F.M.Bartoše z historie reformačního hnutí o Dubčanských a Habrovanských z roku 1543, které pokládáme za předchůdce unitářů. Roku 1607 vyhladili jezuité poslední zbytky moravského kacířství. (Malá stránka. Palaeolog)

ARANADA UPANIŠADA

Ó drahý! Měj stále na zřeteli:

-Všechna Velká Pravda byla již myšlena;
zvěstováno též všechno vědění;

Nám zůstává:

žítí podle pravěké MOUDROSTI.

Povšimni si též dobře a uvažuj pečlivě:

Poznání beze slov se zjevuje;

však upanišady, aby slyšeny býti mohly,
slovy mluvíti musí.

Chceš-li chápat, rozumět, nelpi na slovech;
slova překážkou jsou Poznání.

Mysli a vystihnout se snaž To,
co uvnitř slova ztajeno, skryto.

Než nastopíme cestu k Výšinám,
jest pěšinkou v údolí kráčetí nám -

nevěř, že by zřítí bylo možno,
dokud vrcholu není dosaženo.

Nemysli též, že by „poznávati“ bylo dovoleno,
dokud Upanišád Nejhlubší Myšlenka,

nejvnitřnější jádro nebylo v Duši

přijato a pochopeno,

totíž, že:

Cílem Všech Světů jest:

Probudit se z klamu jevů.

Zaslala sestra Dr.M.Škárová.

Prof. Dr. František Žilka (narozen 1.6.1871)

zemřel 9. února 1944, v roce, kdy Husova čs. ^hboškoviceká fakulta byla, jako všechny ostatní vysoké školy, zavřena a nesměla ani oslavit první čtvrtstoletí své existence. Unitáři si profesora Žilku velmi vážili a váží, zejména pro jeho skvělý překlad Nového zákona z řečtiny v roce 1940. Ocenili to jak br. Dr. Čapek, tak i br. Dr. Hašpl, kteří byli hlavními školiteli unitářského semináře v těch letech.

Na profesora Žilku vzpomínal v Cestách a cílech (ročník XXII) br. Jaroslav Stahl. Zmínil se o jeho studiích ve Vídni, Halle a S. Edinburghu a Lausanne a o jeho duchovní činnosti v Čáslavi, Táboře a v Mělníku. R. 1919 byl povolán na univerzitu jako profesor novozákonní vědy. Unitáři v něm viděli představitele pokrokového smýšlení, které obhajoval proti konzervativním a doktrinářským živlům v evangelických církvích. Krom překladů Harnachových „Dějiny dogmatu“ a Grantova spisu „Náboženství světová“ jsou známy a ceněny jeho spisy „Jan HUS“, „Základy Tábora“, „Dějiny novozákonní doby“, „Ježíšova podobenství“, „Dějiny světových náboženství“, „Člověk a Bůh“ a mezi unitáři velmi ceněný spis „NAŠE KŘESŤANSTVÍ“.

Br. Stahl tento spis označil jako „kritické a konstruktivní úvahy o náboženství dneška a pro dnešek“.

Žilkův překlad Nového zákona s jeho podpisem z roku 1940 si velice cením a rád z něho cituji. Je to překlad neobyčejný, je to kritický překlad z tehdy nalezeného staršího řeckého textu než jaký měli překladatelé před ním. Jazykovou formu kontrolovali takoví znamenití odborníci jako byli prof. Ferdinand Stiebitz a prof. Dr. E. Smetánka. Tak se nám dostalo nejen velmi spolehlivého překladu, ale i jazykově čistého a krásného, v němž nemusíme zápasit s různými archaismy laikům těžko srozumitelnými. To je velký dar, za který nemůžeme být profesoru Dr. Fratiškovi Žilkovi dosti vděční.

Miloš Mikota

JSME NA PRAHU NOVÉ DOBY
JE NAŠE CESTA VHODNÁ PRO NOVOU DOBU?

Náš zakladatel N.F. Čapek hovořival o tom, že musí být uvolněna *c e s t a* pro příchod nové doby. Poukazoval však na to, že lidstvo se vyvíjí nestejněměrně.

Zásada tolerance a snášenlivosti nám velí, abychom přáli každému mít možnost svobodně bádát, zkoumat a přesvědčovat se o skutečnosti. Jaká bude ta *n o v á d o b a*, do které vcházíme rokem 2001?

To je otázka pro každého jednotlivce a každý si ji musí zodpovědět sám. Nová doba nepřijde sama. Novou dobu musí vytvářet lidi s novými myšlenkami, s novými předsevzetími a s novým úsilím.

Věřím, že unitáři k tomu mají ty nejlepší předpoklady vzhledem k té bohaté historii svých předků a průkopníků, kteří prokázali pravdivost unitářských principů a zásad.

Věřím, navzdory brutálním faktům současného života, že unitářství má budoucnost, a bude ji mít i nadále, když nezapomene na základní principy *svobody* *svědomí* a *přesvědčení* a na *zásady* náboženského a lidského soužití - *na toleranci, snášenlivost a spolupráci, zásady, které* podmiňují další růst a trvání každé společnosti, tedy i naší.

Necht' na to nikdy nezapomínáme!

Miloš Mikota

Cesta člověka - Rabíndranáth Thákur,
rev. Jarmila Plotěná - ukázky rág

Rabíndranáth Thákur je přítelem moudrého lidství:

- Láskou a tajemstvím předznamenané dětství (nejlépe s moudrou výchovou vedenou duchem svobody)
- Po poznání žiznivé mládí s možností studovat a samostatně pracovat
- Moudrostí prozářené stáří, které není stmíváním, ale **VĚDOMÝM PŘEPLÝVÁNÍM DO JINÉHO ROZMĚRU ŽIVOTA**

Při čemž podmínky nemusejí být ideální. V knize úvah a vzpomínek *DUCH SVOBODY* si všímá jednak cesty člověka evoluci života, jednak cesty individua konkrétním životem.

Píše, že evoluční příběh života, jehož hlavním námětem je otevření dveří temného vězení, se odvíjí stejným způsobem, jako když se člověk touží dostat z temné místnosti, která je uzavřená a jsou mu neustále brány prostředky a možnosti, jak se ze svého vězení dostat ven.

Thákur popisuje evoluci jako otevírání temného vězení hmoty: od *TVOŘIVÉ ENERGIE SVĚTLA* k *VYTVOŘENÍ BUŇKY*, k *VYTVOŘENÍ ROSTLINSTVA* a *POHYBLIVÉHO ŽIVOTA V ŽIVOČIŠNÉ ŘÍŠI*.

Říká, že tvořivý génius se nemůže zastavit; musí otevírat stále další okna.

Píše o slepé uličce evoluce v případě mohutné hmoty těl praplazů a praještěrů. Vývojový proces světa však směřoval k odhalení své pravdy - jakési vnitřní hodnoty, která nespočívá v prostorové expanzi a v trvání v čase. Také jednostranná specializace u živočichů (ptáků, ryb...) není posledním slovem evoluce. Ani největší rychlost či dlouhověkost nevedou přes hranice hmotné existence. Schopnosti zajaté ve hmotě a množící rychlost, pohyb, věk atd. jsou, píše Thákur, „jako

šperky promarněné na zajatou dívku“ – svoboda ve fyzické oblasti je svoboda v kleci. Vytváří mechanickou výkonnost a krásu, která je krásou povrchu.

Místo aby Duch života pokračoval v rozvíjení perfekcionismu, vyhlásil směle další svobodu – „Bojoval proti poručnictví svého rozvážného starého ministerského předsedy, spolehlivého instinktu. Osvojil si novou metodu experimentování, vyhlásil nové zákony a zkusil to s uhněním člověka historií, která byla nesmírně odlišná od oné, kterou prošel předtím.“ Otevřel bránu nebezpečnému výbušnému faktoru – MYŠLENÍ.

„Neřekl bych“, píše Thákur, „že by byla někdy zcela nepřítomna, ale v určité etapě byla odstraněna opona a její hra se stala viditelnou.“

MYŠLENÍ je ve své podstatě kvalitativní jako sám život a nezabírá žádný prostor. Z toho důvodu...nezná mezí. JAKO EVA V SEMITSKÉ MYTOLOGII RISKOVANÉ DUCH ŽIVOTA ŠTĚSTÍ SVÉHO POKLIDNÉHO UZAVŘENÍ, ABY ZÍSKAL SVOBODU. MYŠLENÍ MÁ VE ZVYKU PROSAZOVAT VLASTNÍ VŮLI PO SEBEVYJÁDRĚNÍ PROTI VŮLI ŽIVOTA ŽÍT, VYNUCUIJE SI NA NÍ OBĚTI. ZPŮSOB JAKÝM SE ČLOVĚK OBJEVIL V KRÁLOVSTVÍ ŽIVOTA BYL SÁM O SOBĚ PROTESTEM A VÝZVOU – VÝZVOU DAVIDA GOLIÁŠOVI – píše Thákur.

„Tvořivá a hravá bytost místo specializace nástrojů tvořících jeho tělo (ploutví ryb, křídel ptáků...) si vytváří své vyměnitelné nástroje pomocí myšlení a rukou.“

První odpoutání, kterého člověk dosáhl je fyzické, druhé o něž neustále bojuje, znamená vysvobození z pout individuální separace – SEPARACE OD SEBE SAMA (neutvoření celku své osobnosti), SEPARACE OD JINÝCH LIDSKÝCH BYTOSTÍ, SEPARACE OD PŘÍRODY, VESMÍRU, CELKOVÉHO PLÁNU S VEŠKERENSTVEM. JAK TUTO SOUNÁLEŽITOST HLEDÁ, TO JE CESTA KAŽDÉHO

ČLOVĚKA: Zatímco fyzický vývoj usiluje o výkonnost v dokonalé komunikaci s fyzickým světem – (viz vývoj živočichů i naše technika), VÝVOJ LIDSKÉHO VĚDOMÍ USILUJE O PRAVDU V DOKONALÉM SOUZZVUKU SE SVĚTEM OSOBNOSTI – s naším malým – vnitřním Vesmírem.

R. Thákur píše „O PŘEBYTKU V ČLOVĚKU“. Cituje ATHARVAVĚDU: Kdo dal člověku jeho podobu, kdo mu dal důstojnost, pohyb, sebezprojevení a povahu, kdo ho nadal modrostí, hudbou a tancem „- On, který je tvrzí nekonečného bytí.“

Na samém počátku své dráhy vyhlásil člověk poprvé svobodu proti zavedené vládě přírody – odmítl zůstat čtyřnohým tvorem. Schopnost stát zpřímá dala našemu tělu svobodu postoje a usnadnila nám otáčet sena všechny strany a uvědomovat si sama sebe...symbolizuje skutečnost, že zatímco pro zvířata je pokrok pouhým prodloužením přímky, člověk se rozpíná do kruhu.

Na rozdíl od R. Steinera, nezabývá se Thákur příliš vývojem svéprávnosti, samostatnosti člověka v historii Země. Dějiny i individuální život lidské bytosti však vidí v usilování o tuto samostatnost, svobodu – dle Thákura je to něco co dává vznikat jakémusi PŘEBYTKU, tedy čemusi vyššímu než je pouhá účelnost. V tomto ohledu je pro Thákura cestou k této svobodě náboženství – ne však teologie, ne víra pravověrného vyznavače, ale NÁBOŽENSTVÍ BASNÍKA, KTERÝ SICE JDE CESTOU SVÝCH VĚDSKÝCH PŘEDKŮ, ALE JAKO UMĚLEC, SPATŘUJÍCÍ V TRADICI NIKOLIV DIKTÁT, PŘÍKAZ, NEÚPROSNÝ ZÁKON, ALE KRÁSU A KOUZLO. R. Thákur je pro nás příkladem člověka ortodoxního navenek, liberálního uvnitř, neboť považuje sama sebe za dědice brahmánských předků (DEBENDRANÁTH THÁKUR. – otec), zná a ctí svoji kulturu, zachovává způsob života v Indii tradiční, ALE ŘÁD SVÝCH PŘEDKŮ NAPLŇUJE

SMYSLEM PRO KRÁSU TĚ CESTY, PŮVAB ODKAZU A TRADICE. Domnívám se, že tato nenásilná z některých ze starých tradic vyrůstající stylizace života či životní způsob, činící v životě za současného chaosu ŘÁD s vnitřní náplní svobodomyšlného až uměleckého přístupu, je cestou tohoto tisíciletí, na jejíž objevení teprve čekáme. Snad i proto se zcela nedaří vytvořit nějaké jednotné pro celé lidstvo přijatelné a fungující náboženství beroucí si tu a tam z jednotlivých kultur to „nejlepší“ a ignorující kulturní zázemí a tradiční způsob života. Z různých nauk a náboženství sebrány morální kodex lidstva jen nejjistě motivuje k radikální přeměně osobnosti (a když, tak nemnohé), právě tak jako nově utvořené tzv. moderní rituály či způsoby stylizace života mají jen malou naději na uplatnění rozhodného vlivu. (Příklady tisíciletého trvání tradičních kultů). Na druhé straně houfné opouštění starých kultů a tradic současnou společností a hledání náplně duchovního života bez nutnosti vnější okázanosti a kulturních projevů nám ukazuje NA NUTNOST HLEDAT VNITŘNÍ SMYSL TRADIC, SROVNÁVAT A PTÁT SE „PROČ“. Zdá se, že na současném vývojovém stupni vědomí člověka chápou jen nemnozí vnitřní náplň bez v Písmech zakotvených vnějších projevů A mohou snadno abstrahovat od vlastních kulturních kořenů a i u těch nemnohých je na místě říci... a přece. Důvod vidím nikoliv v „malé či nízké duchovní vyspělosti lidstva“, ale ve skutečnost, že náboženství či duchovní cesta není jen věcí rozhodnutí, individuální vůle a snahy o zodpovědnost či pocitu zod-povědnosti, ale věcí SRDCE. VĚČNOST K VÁM PROMLOUVÁ STÁLE JEŠTĚ OZVĚNOU PÍSNÍ NAŠICH DĚDŮ, V ÚRYVCÍCH POLOZAPOMENUTÝCH LEGEND, JDE K NAŠIM JÁDRŮM A KOŘENŮM A MLUVÍ JAZYKEM KRÁSY. UNITÁŘI BY TO MĚLI CHÁPAT, ODPADLY BY JIM ZBYTEČNÉ ROZPAKY. Naději pro unitářství vyjadřuje Thákur bezděčně v úvaze „SETKÁNÍ“.

Naši velcí proroci všech věků si uvědomili svobodu duše ve svém vědomí duchovní spřízněnosti člověka, které je UNIVERZÁLNÍ. A přesto si lidské rasy vypěstovaly způsob myšlení, který je problematicky šóbecký. Zacházely se svým Bohem, jakým se v některých monarchiích zachází s králem, kterému se sice vzdávají tradiční pocty, ale ve skutečnosti žádnou účinnou autoritu nemá. Jeden z mocných důvodů tohoto stavu – naše vzájemná zeměpisná separace – byl nyní téměř odstraněn. Proto nadešel čas, kdy musíme v zájmu míru, který je žatvou pravdy, odmítnout dopustit, aby idea našeho Bøha zůstala za nerealitou formálních obřadů a teologického zamřžování nezřetelná.

Ze šantiniketánských promluv si připomeňme text UTRPENÍ, kde Thákur říká, že Indové mají ve svých modlitbách: „Bud' sláva dárci štěstí, skláníme se před dárcem údělu. Také v modlitbách judaismu se často užívají pořehnaní jak nad dobrou tak nad špatnou zprávou: „Pořehnaný jsi Hospodine, Bože náš, Králi Světa, jenž jsi dobrý a činíš dobré.“ a „Pořehnaný jsi Hospodine, Bože náš, Králi Světa, jenž jsi prým soudcem.“

„Jenže ve skutečnosti se klaníme jenom dárci štěstí, ale sklonit se před dárcem údělu vřdycky nedokážeme. Neboť našim údělem není jen stálé štěstí. Thákur říká, že se musíme smířit i s tím, čemu říkáme bezpráví a nespravedlnost. Přetvářet se v člověka jenom tím, že si budeme s úzkostlivou pečlivostí vést účty, a vyrůstat jen tím, co jsme měli dostat – to nejde, a kdyby to šlo, nepřineslo by nám to nic dobrého. Musíme mít schopnost správným způsobem přijímat bezpráví a nespravedlnost.“

„Cožpak nás to štěstí, které na světě máme, potká pokaždé opravdu oprávněně? Ale nikdy nám ani na mysl nepřijde, že jsme si to nezasloužili...“

... pro náš charakter je dokonce nutné, aby bylo právo s bezprávím v životě smířeno. Musí to tak být, jako když

vdechujeme a vydechujeme... Snaha beze zbytku se uchránit jejich doteku oslabuje naši lidskost a zbavuje nás zdraví. PROTO BUĎME HOTOVI KLANĚT SE NEJEN TOMU, KTERÝ DÁVÁ ŠTĚSTÍ, ALE I DÁRCI ÚTRAP. JE TŘEBA SE KLANĚT ŠIVOVI MILOSTIVÉMU I TOMU, KTERÝ K NÁM NENÍ MILOSTIVÝ.

V šántiniketanské přednášce nazvané VZDÁVAT SE VĚCÍ říká: „Je-li v tom, že se tu každého rána scházíme k pobožnosti něco podivného, pak se tím stále po troškách PŘIPRAVUJEME NA TO, ABYCHOM SE NĚČEHO VZDÁVALI. MUSÍME SE NA TO PŘIPRAVIT DOKONALE, PROTOŽE NA SVĚTĚ VLÁDNE NEÚPROSNÝ ŘÁD, KTERÝ NUTÍ VZDÁVAT SE VĚCÍ.“

DOKÁŽEME-LI UVÉST SVÁ PŘÁNÍ V SOUZVUK SE SVĚTOVÝM ŘÁDEM, STANEME SE FAKTICKY SVOBODNÝMI. TAKOVÁ JSOU PRAVIDLA SVOBODY. JESTLIŽE SE O SVÉ VŮLI NEPŘIZPŮSOBÍME VEŠKERENSTVU, POUŽÍJE PROTI NÁM DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ A PŘINUTÍ NÁS, ABYCHOM SE PODŘÍDILI – JENŽE PAK NÁM UŽ NEZŮSTANE ANI RADOST ANI HRDOST, PAK BUDEME JAKO OTROCI DOSTÁVAT OD ŽIVOTA JENOM RÁNY. PROTO NECHŤ NIKDY NENASTANE DEN, KDY SVĚT ŘEKNE: „VEZMU SI TO“ – NECHŤ SÁM DOKÁŽI PROHLÁSIT: „VZDÁVÁM SE TOHO.“ ...POKUD NA TO NEBUDEME SVÉ TUŽBY KAŽDODENNĚ PŘIPRAVOVAT, BUDE NAŠE SMRT DNEM VELKÉHO UTRPENÍ.“

MEDITACE

Jarmila Plotěná

*Kdo mír kdy poznal,
před mírem se sklání,
mír všem a všemu přejí bez ustání.*

*Také já přejí lidem šesti světadílů
lásku, štěstí a mír,
k životu sílu.*

*At' jsou malí, velcí, mladí nebo staří,
kéž rádi se mají a dobře se jim daří.*

*Nic svému životu nemohou dát,
než ctít Pána všech darů
a za život děkovat.*

*Kdo z vděčnosti k dárci svá přání utiší
a štěstí přeje všem
a jeho Pán vyslyší.*

*Jen k vděčnému srdci
se štěstí sklání,
mír, blaženost a velké požehnání.*

VDĚČNOST

Vděčnost je klíčem, jímž je otvírán
tajemný svět, který člověk tuší,
kéž odemká počátky noci i slunných rán,
kéž je vděčnost šepotem všech lidských duší.

Bez pravé vděčnosti každá duše spí,
bez vděčné lásky se tajemství srdcí vyhne,
je lidská vděčnost klíčem k Věčnosti,
mějme ji tedy po všechny dny
- a hodně vděčné lásky do dnů příštího týdne.

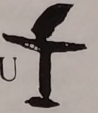
když uziřme

JAK JE LES DIVUKRÁSNÝ

Je místo, kam nejen laně chodí pít,
a to místo má podivný, tajemný třpyt,
kde hledat to místo, těžko poradit,
jak údolí záře, v němž světlo pramení,
elegie i když kolem hluše temně zní...
Letíme rojem světa v čase svých dní,
energie žití v nás září, když se rozední,
sami když uziřme, co jsme my:
dar výšin i temnot, světla i stínu
i jasná perla přisedlá na hladinu,
vánek, co čechrá vlasy princezen,
unylé kouzlo zapomenutých jmen,
kadidlo slávy a noční slavobrána,
roztřesená a všední rána,
aneb cokoliv co potkáš na cestách:
sny, přání, touhy, radost, strach...
Nic, pranic co nejsme my,
ypsilon, x, v nás tiše zní.
Jak vyjádřit tento divný vzkaz,
co prapodivně plane v nás,
stromy mu po svém rozumí,
beze slov a učení,
rozum to sdělit je nehodný,
tak zůstaneme tiší a jen vydechneme:
„JAK JE LES DIVUKRÁSNÝ!“

Miloš Mikota

„UNITÁŘSKÝ“ PAMÁTNÍK V KAROLINU

Nedávno jsem se zúčastnil předávání jmenovacích dekretů novým profesorům vysokých škol v auditoriu maximu.

A tak jsem znovu, po mnoha letech, uviděl opět památník, který přetrval věky. A také jsem si připomněl, že o něm psal sám „zuřivý reportér“ Egon Ervin Kisch v Pražském Pitavalu v kapitole „Popravený zakladatel pamětní desky“, že tato unikla pozornosti jezuitů. Zůstala v Karolinu 4 další století, zatímco její zřizovatel Palaeolog (plným jménem dle svého řeckého původu Jakopos Olympidarios Palaeologos) byl popraven a jeho tělo spaleno 22.3.1585 na náměstí v Římě a popel jeho rozmetán do čtyř světových stran.

Na mezinárodním semináři, který jsme v pražské Unitariu uspořádali v roce 1985 u příležitosti 400.výročí té neblahé události, hovořil též profesor Jánoš Erdö na téma „Palaeolog a Sedmihradsko“. Sdělil nám, že Palaeolog byl v Sedmihradsku čtyřikrát, a to mezi rokem 1572 a 1575. V posledním roce svého pobytu v Kluži byl profesorem na unitářské koleji a jejím rektorem. Vyučoval řečtinu, exegezi Nového zákona a filosofii. Podílel se i na překladu bible do latiny a maďarštiny. Velmi si vážil vůdčí osobnosti sedmihradských unitářů Františka Davida a když tento byl žalářován a zemřel ve vězení na hradě Deva, napsal Palaeolog ještě s dalšími jeho obhajobu. To byla poslední Palaeologova písemná práce a je v ní obsažen důrazný požadavek náboženské tolerance, založené jak na Písmu, tak i na přirozeném náboženství.

Můj příspěvek se týkal převážně období, kdy Palaeolog působil v Praze jako profesor na univerzitě. Palaeolog, který se narodil v Řecku, se v mládí stal domáckanem, ale pro své radikální (můžeme říci téměř unitářské) názory byl uvězněn v Římě. Měl štěstí, neboť v den smrti fanatického papeže Pavla I v roce 1559 rozvášněný dav otevřel

vězení inkvizice a všechny vězně osvobodil. Do Čech přišel někdy kolem roku 1562. Palaeologovy názory známe teprve z jeho pozdějších spisů, které napsal v Polsku, v Sedmíhradsku a na Moravě. Jimi se zařadil mezi radikální unitáře.

Že byl v Praze v roce 1568 víme bezpečně, neboť v tomto roce nechal zasadit mramorovou pamětní desku u příležitosti úmrtí jeho přítele profesora Matouše Kaliny, zvaného Collinus. Toto datum je totiž vyryto v řeckém nápise na desce, která je nyní umístěna na pravé stěně auditoria maxima Karolina. V listech vavřínu je latinské věnování: *!Toto, Colline, zasazují Tobě za Tvé zásluhy. Ty, kterýs mne přijal po mých nešťastných cestách, přijmi tento důkaz přátelství, vyhnanstvím poznamenaný Jakobos Palaeologos.*

Zdá se, že byl v Praze šťasten, neboť se zde oženil s jednou ze tří dcer českého historika Martina Kuthena, se kterou měl několik dětí a která s ním sdílela i další jeho vyhnanství v Polsku a v Sedmíhradsku a utrpení na Moravě, kde byl nakonec zajat papežskými žoldnéry a odvezen do Říma. Nutno poznamenat, že Palaeolog nebyl pouhým profesorem humanistou, ale (jak nám prozrazuje Třeboňský archiv) byl také tajným radou císaře Maxmiliána II., který jej dvakrát zachránil ze spárů inkvizice. Rudolf II, který po Maxmiliánovi nastoupil, nedovedl se vzepřít jezuitům a dal souhlas k jeho zatčení a uvěznění.

Romanopisec Josef Svátek, snad inspirován náhodnými poznámkami historika Josefa Jirečka, který považoval Palaeologa za dobrodruha a podvodníka, líčí jej v románu "Praha a Řím" jako romantického dobrodruha a jeho manželku, kterou nazývá Anežkou, nechává zemřít při jeho zatčení po jeho údajném útěku z vězení. Ve skutečnosti však Palaeologova manželka (pravděpodobně jménem Eufrozína) svého manžela přežila o 16 let na kunovickém panství, kam se uchýlili celá rodina pravděpodobně kolem roku 1576. Bylo to panství Jetřicha (či Děřicha) z Kouni či Kunovic. Městečko se jmenuje Hluk na Moravě a je v oblasti, která po Sedmíhradsku byla velmi pohostinná všem pronásledovaným pro víru. Vždyť právě zde na Moravě ve Sklavkově umírá v roce 1564 pro víru z Polska vypuzený italský antitrinitář (unitář) Bernardo Ochino. Zda se zde Palaeolog s

moravskými antitrinitáři také setkal, nevíme. Znám je však dopis Tadeáše Hájka z Hájku, významného astronoma, lékaře, botanika a matematika Bedřichovi z Žerotína z 10.1.1582, ve kterém činí nárazku na zatčení Jakoba Palaeologa: *„Těchto dnů noviny velmi smutné jsem slyšel o n a š e m panu Paleologovi, nepřeji mu to srdečně. Co jest toho za příčiny, nyní nevím a divím se, že od V. Milosti žádné zminky o tom n e š t ě s t í učiněno není.“* Prosím, račte mi o tom všem napsati vedle příležitosti, nebo již se to o něm hrubě rozhlásilo, že jest pozván do Brodu Uherského, tam od biskupa na koči vzat a do Vidně vezen, potom, že jsou hned také jeho knihy a psaní všecko pobrali. *Pán Bůh jemu rač proti zkrvavilým nepřítelům našeho náboženství pomocníkem býti a nám všem.“*

Uvězněný Palaeolog byl vezen v kočáře do Kroměříže a odtud do Klosterneuburku a tam vězněn v klášteře augustiniánském, odkud jej pak odvezli do Říma, kde byl tři roky vězněn.

Ze zájmu těchto vzácných lidí o Palaeologa a z obou zmíněných nápisů na mramorové desce v Karolinu je patrné, že Palaeolog nebyl žádný "dobrodužný podvodník", jak o něm ještě v roce 1875 tvrdil Josef Jireček, ale člověk vzdělaný, pronásledovaný papežskou inkvizicí pro jeho odlišné názory, kterými stejně jako Michael Servet a Francis David, předběhl svou dobu a stal se tak - jako oni - průkopníkem opravdu svobodného a pokrokového náboženství, jakým je dnešní unitářství.

ČÍM JE NÁM DNEŠNÍ UNITÁŘSTVÍ?

Dnešní unitářství, které vděčí za svůj vznik, takovým statečným průkopníkům, jako byli Jakob Palaeolog, Francis David, Michal Servet, Jan Kalenec, Jan Čížek a mnoho dalších, je náboženstvím svobodomyšlným a tolerantním. V souladu s epistolou Jakobovou zdůrazňuje proti pouhé víře bez skutků cílevědomé konání dobra s láskou a porozuměním pro potřeby člověka na této Zemi. Opírá své jednání o rozumné myšlení a přesvědčení a snaží se své poznání uvádět v život. Pěstuje vůli, zdravou životosprávu a usiluje o výchovu charakterních osobností.

Hlavní zásady dnešního unitářství jsou:

1. Mít přesvědčení neodporující zdravému rozumu.
2. Být s n á š e n l i v ý m !
3. Zajímat se o vše, co člověka povznáší.
4. Usilovat o tvůrčí život charakterní a harmonické osobnosti.
5. Pěstovat tělesné a duševní z d r a v í !
6. Pomáhat svým bližním, konat dobro!
7. Usilovat o vzájemné porozumění mezi lidmi i mezi národy.

Josef Svátek ve své knize „PRAHA A ŘÍM“ napsal:

„Každé autodafé shromažďovalo před chrámem Panny Marie, při němž byl klášter dominikánský s inkvizičními vězeními, nepřehledné davy lidu... Časté pálení „kacířů“ bylo pověřivému a v ohledu náboženském nanejvýš nesnášenlivému obyvatelstvu římskému velkým zadoostičiněním...“

Co mohl ten senzacechtivý dav lidí vědět o těch, kteří tu byli popraveni? Nic. Pokládali je za nepřátele všemocné tehdejší ř.k.církve, a to přece stačilo. Ti, co tehdy pokřikovali před více jak 400 lety na šedovlasého Palaeologa, nemohli přece vědět, že tento bledý šedesátník s hlubokýma očima, který i po téměř čtyřletém vězení v inkvizičním žaláři si zachoval jasnou mysl, má něco společného s počátky unitářské víry ve třech světových zemích. O tom, pochopitelně nevěděli nic.

A co my? Co víme o jednom ze svých statečných předchůdců? Na zmíněný román Josefa Svátka se nemůžeme spoléhat. Ten pravdivě vykresluje jenom atmosféru doby. Jinak si značně vymýšlí, jak to doložil v Pražském pitavalu Egon Ervín Kisch. Mne přivedl nejen k Palaeologovi, ale i k Janu Kalencovi, průkopníkovi českého unitářství v 16.století v Čechách a na Moravě, profesor F.M.Bartoš. Ten mě také informoval o tom, že Palaeologův památník pro jeho přítele Matouše Collina (Kaliny) byl někdy v roce 1948 v rámci 500.výročí univerzity, přemístěn z temně chodby do auditoria maxima.

LÁZNĚ SKALKA

Cil brněnských unitářů a jejich přátel

Krom vanových lázní v hlavní budově možno ještě absolvovat preventivní pitnou kúru v lázeňském parku, kde se nacházejí čtyři prameny. Jsou pojmenovány Jan, Cyril a Metoděj, Svatopluk, a Julinka.

Pramen JAN je proti zvýšenému krevnímu tlaku a zánětu průdušek.

Pramen CYRIL A METODĚJ léčí zánět tlustého střeva a tvrdnutí jater.

Pramen SVATOPLUK je dobrý proti překyselení žaludku a k léčení vředu na dvanácterníku.

Pramen JULINKA napomáhá léčit cukrovku a vodnatelnost. Kombinovaný s fitoterapií působí zejména na rozpouštění močových kaménků.

V termálních zdrojích lázně SKALKA se vyskytuje rovněž sylvín, který je znám jako chlorid pouze ze sopečných pramenů v Itálii, Berdechsgadenu a Halleinu. V České republice nebyl ještě nikdy zjištěn.

Každý rozumný člověk by měl využívat i preventivně této u nás nejlevnější přírodní pomoci bez vedlejších nežádoucích účinků, tím spíše však při chronickém výskytu nemoci.

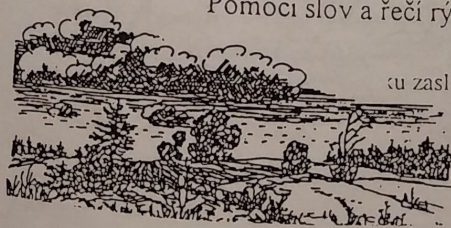
Lázně SKALKA byly postaveny Vilémem Sonevendem z Prostějova v roce 1928, ale německá okupace, válka a údobí totality zastavily jejich rozvoj. Propagace těchto levných mini-lázní je nepatrná i když jsem tam viděl auta s rakouskou poznávací značkou, která nakládala naplněné demižony léčebné minerálky, která teče ve dne v noci po celý rok, a zdarma.

O stravování návštěvníků se starají dvě restaurace s bohatým výběrem i vegetářských a dietních jídel v přijatelných cenách.

Doporučujeme, aby i naše ústředí v Praze tyto levné lázně propagovalo a uvažovalo o uspořádání týdenních kurzů či studijních seminářů vedených našimi duchovními a kazateli, eventuelně i anglickými či americkými lektory. Zasloužilým pracovníkům NSČU by se týdenní pobyt v lázních mohl hradit jako odměna za jejich dlouholetou práci pro NSČU. Je nutno, aby se probouzející Unitarie aktivizovala a zviditelnila podle konfuciánského hesla:

"Pomoci slov a řečí rýži nikdy neuvaříš!"

ku zaslal br.Dr.Bohumil Houser

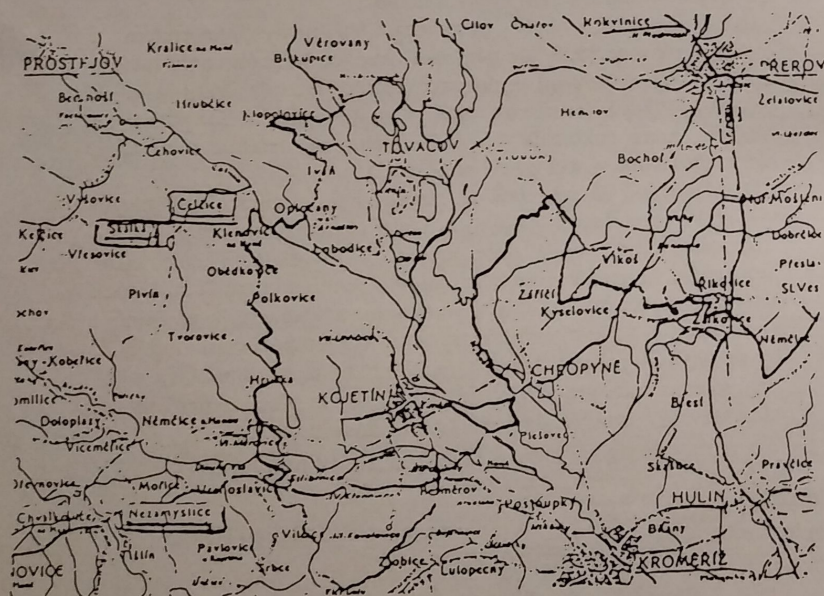

Vlakové spojení do Čelčic, odtud pěšky na Skalku.

BRNO 6,0 R - Prostějov 7,15-odj. 7,20-Čelčice 7,28
 BRNO 8,0 Sp Prostějov 9,21-odj. 9,40-Čelčice 9,48
 BRNO 9,55 R Nezamyslice 10,43 -odj. 10,55-Čelčice 11,06
Přerov 6,00 Sp. Nezamyslice 6,37- 6,48 - Čelčice 6,59
 ČELČICE 16,38os Nezamyslice 15,50-17,12 Přerov 17,43
 ČELČICE 17,27 os Prostějov 17,35
 ČELČICE 17,59 os Nezamyslice 18,10-18,13R BRNO 19,07
 18,28 - Přerov
ČELČICE 19,44os-Nezamyslice 19,55-20,00R BRNO 20,54

Připojená mapka ukazuje krátkou cestu z Čelčic na Skalku.

Na shledanou!

M.M. UNITÁŘSKÝ MONISMUS (nebo MONOTEISMUS?) NÁBOŽENSTVÍM BUDOUCNOSTI? 25.5.2001

Původní název na letáčcích a v Poutníku zněl „Unitářský monismus“ „Náboženství budoucnosti“. Řada členů a našich přátel by dala přednost slovu „monoteismus“, které se objevilo na pozdějších letáčcích. Budeme hovořit o obojích termínech.

Tak tedy co je MONISMUS? Podle Naučného slovníku pochází toto slovo z řeckého MONOS, což znamená JEDEN. Je to tedy filosofický směr vycházející při vysvětlování světa z jediného principu, z jediného základu, a to v protikladu ke směru označeném jako DUALISMUS nebo PLURALISMUS.

MONISMUS může být charakteristickým rysem jak filosofie materialistické (což pochopitelně je v rozporu s jakýmkoli náboženstvím, tedy i s unitářstvím), ale na druhé straně se také vyskytuje ve filosofii idealistické, která nepoužívá slova Bůh, ale jiná označení základní podstaty světa jako Všejednota, Všemír, a pod. Co se týče druhého užitého názvu je MONOTEISMUS jednoznačně víra v jediného BOHA oproti POLYTEISMU, který vyznačuje víru v množství bohů (v závorce uvádí jako kompromisní směr indické víry henoteismus, ve kterém monoteismus a polyteismus jaksi splývají nebo jsou vedle sebe.)

UNITÁŘSTVÍ patří tedy beze sporu mezi náboženství monoteistická, neboť ve své teologii zdůrazňuje víru v jednoho BOHA. Znamý orientalista Dr. J. Gelb zjistil, že Asyřané měli na 6.000 bohů. To je čis polyteismus. Tehdejší tamní lidé to měli velmi těžké, museli se obracet na zvláštní poradce, aby jim poradili, ke kterému bohu se mají obracet, když mají takové a takové problémy. Naproti tomu v Upanišádách nacházíme již ve 4. a 5. století př.n.l. zmínky o víře v jednoho boha. Víra v jednoho boha se také objevuje v Indii za krále Akbara dvaapůl tisíce let př.n.l. (tedy před Kristem, viz zmíněný henoteismus) a přibližně v téže době se objevuje jednobohské náboženství v Egyptě za faraona Akhnatona (Amenofice IV), který pro boha ATONA zvolil zářící slunce jako symbol. Bohužel po jeho smrti toto jednobohské náboženství

zaniklo. (Více jsem uvedl v úvaze NAŠE CESTA již v roce 1943 po absolvování 5 let unitářského semináře vedeného br.Dr.Čapkem a po něm br.Dr.Hašplem. Z tohoto semináře uvedu ještě další poznatky o náboženství.)

Vedle monoteismu a polyteismu je tu i název PANTEISMUS, který hlásá, že od věčnosti zde byl Bůh a vesmír, tedy DUCH a HMOTA jsou podle tohoto názoru věčné

(Panteismus je v podstatě monoteistický i monistický!)

Podle toho v jakém vztahu je Bůh k vesmíru, rozlišujeme další směry: DEISMUS hlásá (hlásal), že Bůh je oddělený od vesmíru, který sice svořil, ale už do něho nezasahuje. Je to názor extrémního mechanismu doby Descartovy, Galileovy, Kopernikovy a Newtonovy.

Jeho opakem je TEISMUS, ve kterém je Bůh pd vesmíru odlišný, ale neustále do něho zasahuje. Obojí, deismus i teismus jsou produktem dualistického myšlení, kdežto v unitářství převládá názor, že Bůh a svět tvoří j e d n o t u, která je ve věčné činnosti. Bůh je tedy chápán především jako t v ů r č í p r i n c i p v e s m í r u, tedy i našeho světa.

Ale byli to a jsou to v podstatě lidé, kteří si vytvářeli a vytvářejí teorie o vzniku života a vytvářeli si a vytvářejí teorie o vztahu člověka k Bohu a Boha k člověku. Z těchto různých a různorodých teorií vznikly církve a světová náboženská hnutí.

Nás unitáře především zajímá a vždy bude zajímat vztah člověka k člověku, k veškerenstvu a k Bohu. A to už máme unitářskou definici náboženství, jak jsme si ji po delší diskusi zformulovali v unitářském semináři:

NÁBOŽENSTVÍ je uvědomělý vztah člověka k člověku, k veškerenstvu a k Bohu.

HMOTA je zhuštěnou formou energie, která je projevem prazákladní síly veškerenstva, která je od věčnosti v Bohu.

Z dopisu bratra Miroslava Nejezchleba uvádíme:

UNITÁŘSTVÍ jest pro mne nadějí, láskou, silou a vírou, že všichni lidé jsou stvoření Kosmickou Láskou, tím nejzazším Tajemstvím.

Po čem všichni, bratři, sestry a děti této malé planety Země, touží? Všichni lidé touží po jediném, ať jsou si toho vědomi nebo ne. Touží mít někoho rádi a chtějí být milováni. Opravdu nad lásku člověka k člověku a člověka k veškerému stvoření není. Není nic, co by mne více uspokojilo a vedlo v mém životě, jako kredo unitářství.

A toto kredo zdůrazňuje snášenlivost, pokoru a víru, že my všichni, navzdory rozdílných názorů, máme k sobě kladný vztah. Máme se rádi a proto si máme odpouštět, učit se, jak krásně to vyjadřuje na př. spisovatel Ralph Waldo Emerson v malé knížečce „V SOUZVUKU S NEKONEČNEM“.

Než něco uděláš, promluvíš a řekneš nahlas, přemýšlej, zda to povede k lásce. Neboť v tom spočívá ono tajemství jak přijímat a rozdávat lásku.

Tak jako všichni velcí myslitelé a učitelé lidstva - Ježíš, Buddha, Mohamed, Mojžíš, Konfucius, Zarathustra, Komenský a další - učili lidi být lidmi, tak i unitáři učí nás všechny navzájem si pomáhat a ne se odsuzovat, krtizovat, nenávidět. Učí nás, že vést válku je nelidské. Unitáři nikdy nevedli války, ani ve jménu Boha či ve jménu t.z.spravedlnosti. Nenašel jsem opravdu do svých 54 let žádné jiné hnutí a ani církve, která by byla tak snášenlivá, tak láskyplná k člověku, tak ušlechtilá ve svých cílech a snaženích.

Jsem synem Božím, nesmrtelným duchem, trvám od věčnosti do věčnosti v jeho „BYTOSTI“. Není druhé moci, která by nás mohla zničit, jsme poutem „LÁSKY“ nerozlučně spjati a „bytost“ naše jedna v druhé „jest“
n e s m r t e l n ě v ě č n á.

Věnuje Miroslav Nejezchleba

ZÁKONY MYŠLENÍ

Zákony myšlení podporuje mimořádná síla. Tou silou je víra. Víra spojená s láskou je největší silou světa. Věříš-li v běžném životě tomu, co se již stalo skutkem, nauč se také stejně věřit tomu, čer se uskuteční i to, co se ti zdá nemožným.

Víra má řadu odstínů!

1. Víra příkladu čili mechanická víra. Věříš tomu, co jiní již před tebou uskutečnili.
2. Víra slepá je víra toho, kdo nechce přemýšlet
3. Ujasněná víra se opírá o zákony myšlenek.

Přemísťuje hranice lidských možností do nekonečna.

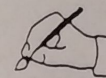
Proto:
Uč se kontrolovat své myšlenky,
ovládej jejich zaměření,
spojuj je se zdravým předsevzetím a s vírou, tak ve svém podvědomí upevníš tu nejpřesnější představu toho, o co svou myšlenkou usiluješ.

Zasláno bez podpisu.

Člověk je více než hmota; je také tím, co hmotu drží, co ji řídí a co jí dává určitý směr. Dnes již není pochybností o tom, že vedle hmotné části je v člověku také „něco“, o čem nelze říci, že to je hmotné. Toto „něco“ nazýváme duší.

Se vzrůstající přesvědčivostí se rýsuje skutečnost, že po stránce duševní jsme věční. Je v nás po každé stránce mnoho věčného. Časné jsou právě jen nahodilé či relativní formy, do nichž ono věčné je formováno; relativní, časné je tělo, časné je naše podoba, časné jsou naše lidské myšlenky a projevy těchto myšlenek, ale to, co dává vznik formě těla a formě myšlenek a citů, je mimo formu, mimo čas i prostor, je věčné.

KAREL HAŠPL

ČTENÁŘI NÁM PÍŠÍ:

René Weichert:

ČÍM JE NÁM JEŽÍŠ V DNEŠNÍ DOBĚ?

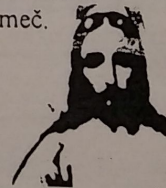
Žijeme v době vysoce dramatické. Ekologická situace na Zemi se nadále zhoršuje, populace neustále vzrůstá, nepokoje v různých zemích a místy i ozbrojené konflikty neutuchají, počet lidí umírajících hladou a epidemiemi stoupá a také křivka, vyznačující výrobu zbraní ve světě stoupá neustále vzhůru. Je možné tento trend změnit? Či je obrat, který bychom si přáli, v nedohlednu?

Hledáme-li odpověď na tuto otázku, musíme vyjít ze skutečnosti, že lidské bytí má dvě stránky: jedna z nich je jedinečnost každého člověka, druhá spočívá v tom, že všichni patříme do jediné rodiny lidstva. Tvoříme živý organismus, složený z miliard buněk lidských jedinců. Tento vyšší organický celek je opět součástí ještě vyššího celku - všech živých bytostí na zeměkouli. A naše zeměkoule tvoří zase jen součást ještě vyššího živého organismu sil vesmírných. Všechny tyto články Vesmírné Jednoty jsou vzájemně na sobě závislé jako jednotlivé orgány živého těla. Selže-li jeden orgán, třeba plíce nebo žaludek, celý lidský organismus je ohrožen. Příroda je mocná, dovede si poradit. Když některý orgán těla onemocní, vyšle tam své záchranné čtyři bílé krvinečky či jiných látek, kterými požár nemoci uhasí. Existují však zákeřné nemoci, které se uhasit nedají.

A jak je na tom dnešní lidstvo? Není taky napadeno nějakou chorobou, kterou již nelze zvládnout? Kde je lékař, který by mohl dnešnímu lidstvu pomoci?

V Janově evangeliu čteme: „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3:14) A dále je psáno: „A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě“. Zástup mu odpověděl: „...Jak můžeš říkat, že Syn člověka musí být vyvýšen? Kdo je Syn člověka?“ Ježíš jim odpověděl: „Ještě jen malou chvíli je světlo mezi vámi...Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste se stali syny světla.“ Tím Synem člověka, který přišel, aby léčil nemocné lidstvo, byl Ježíš. On byl tím světlem; a vyzval všechny lidi, aby se stali syny světla.

Dokud se nenajde dost synů světla, schopných být vyvýšeni, aby dokázali celek lidstva táhnout za sebou ke světlu, jako to činil Ježíš se svými žáky, pak bude marné naříkat nad hrozbou všeobecné zkázy, jež nám všem visí nad hlavou jako Damoklův meč.

Toto vyvýšení neboli povznesení lidskosti je prvořadým úkolem každého z nás, nemůže být uskutečněno bez našeho spolupůsobení. Znamená syntetickou práci na sobě, což nám pak umožní skromně přispět k tomu, aby se změnilo k lepšímu vše kolem nás; životní propstředí i mezilidské vztahy, ať už v rodinách, v pracovních kolektivech, v národech či mezi národy.

Většina z nás si je asi vědoma své nedostatečnosti na to, abychom mohli sami mít nějaký pronikavější vliv na ty ostatní „buňky“ lidského organismu. Co nám k tomu chybí?

Dosud neumíme dost správně komunikovat s druhými lidmi, abychom s nimi dokázali vytvářet stále širší a mocnější proudy a hnutí, jež by nebyly neustále oslabovány zevnitř spoustou nedorozumění. Tomuto umění se v dosavadní lidské společnosti věnovalo příliš málo pozornosti. Školní i mimoškolní výchova se převážně zaměřuje na získávání vědomostí a na soutěžení mezi jedinci. A jen málokde jsou mladí lidé vedeni k tomu, aby si navzájem pomáhali, aby ti silnější pomáhali těm slabším, ti bystřejší aby pomáhali těm méně bystrým, ti bohatší aby pomáhali těm chudším. Co tedy dělat, aby se to změnilo?

Pokud jde o dosažení stálého přílivu životní a duchovní energie, nejúčinnější cestou k tomu je podle mého názoru modlitba, meditace a mantry. Tomu je třeba se učit a mnozí z nás to již praktikují. Ale i tomu druhému umění, umění komunikovat s ostatními lidmi, se třeba učit zcela vědomě. O to se v rámci Unitarie chceme snažit v pravidelných diskusních besedách. Učíme se formulovat své myšlenky tak, aby jim ti druzí mohli co nejlépe porozumět.

Unitáři by se měli pokusit o to, aby naše snahy nebyly omezeny jenom na úzký rámeček naší společnosti, ale abychom mohli přispívat ve stále rostoucí míře k tomu, aby stále více lidí vstupovalo na cestu vedoucí ke společenství míru a vzájemného porozumění, a to nejen u nás, ale i ve světě. Musíme se proto učit vědomě spolupracovat s duchovním světem; musíme se ale zároveň učit mluvit o svých zkušenostech tak, abychom tím pomáhali i druhým lidem, aby i oni mohli postupovat ve svém vývoji rychleji, a to nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu stále širšího společenství.

Fyzický svět kolem nás je našť školou života. Nenechme si ji zničit! Naše společné a konečné vítězství bude výsledkem souhry upřímných snah všech jedinců dobré vůle. O to se snažme upřímně a usilovně.

Redakčně zkráceno

Závěrečná slova

М Е Д И Т А Ц Е :

Necht' naše náboženství

je jako sluneční paprsek, který svítí všude!

Jeho chrámem = veškerý prostor.

Jeho vyznáním = veškerá p r a v d a.

Jeho svatyní = dobré srdce.

Jeho Písmem = veškerá moudrost

Jeho obřadem = skutky l á s k y

Jeho vyznání víry = spravedlivý, život

(Podle Rev. Theodora Parkera z časopisu
AT LARGE)

OBEC UNITÁŘŮ V BRNĚ

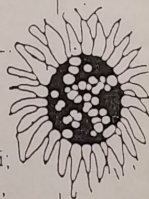
PROGRAM NA ČERVEN 2001

Páteční shromáždění se konají v kinosále, Radnická 4, 1.p.
v 17 hodin. Vchod do sálu v 16,45, odchod v 18,45

1.6. KVĚTINOVÁ SLAVNOST BRNĚNSKÝCH UNITÁŘŮ

Každý účastník přinese květinu jako symbol své osobnosti;
a při odchodu obdrží květinu, kterou přinesl jiný účastník,
což vyjadřuje symbol bratrství a spolupráce na poli duchovní
obrody. Hosté s květinou jsou vítáni.

8.6. Dr.M.Škářová: POZNÁNÍM POLARITY
K PROŽITÍ JEDNOTY

15.6. Rev.M.Milkota: M A G I E L Á S K Y

22.6. Rev.J.Plotěná: SE SLUNCEM V DUŠI
DO LÉTA

Mimořádné shromáždění na Staňkové 18a, začátek v 17.00 hodin

29.6.

Dr.B.Houser: MISTR ECKHARDT A DNEŠNÍ
E V R O P A

SEMINÁŘE Rev. Jarmily Plotěné a Dr.B.Housera, jakož i výlety do
přírody budou oznamovány na pátečních shromážděních.
Pozvěte na KVĚTINOVOU a na výlety své dobré přátele!